

NU — juli 2012

Projectfiche Quick – Win, 2012-2013

**PROJECTFICHE VOOR HET INDIENEN VAN EEN QUICK – WIN VOOR HET BEKOMEN VAN
STEUN IN HET KADER VAN PLATTELANDSONTWIKKELING IN DE REGIO VAN HET
SCHELDELANDSCHAPSPARK**

kleinschalige projecten in het kader van gebiedsontwikkeling

Naam project : Zoemende rietbeemden

Naam aanvrager : Wijkcomité Leeg-Rietbeemden

Ontvangstdatum*:

Dossiernummer*:

*in te vullen door VLM

PROJECTINDIENING

TEN LAATSTE OP **31/07/ 2012** dient u per dossier 2 exemplaren in:

Eén schriftelijk exemplaar, ondertekend en voorzien van alle bijlagen, zendt u naar:

Eddy Vermeerbergen
VLM Regio Oost, vestiging Herentals
Cardijnlaan 1
2200 Herentals
Tel . 014 25 83 36
Fax. 014 25 83 99
e-mail: eddy.vermeerbergen@vlm.be

Eén digitale versie maakt u per mail over aan:
info@scheldehelden.be

Het fotografisch materiaal is digitaal ter beschikking op de website van de wijk en het project:

<http://www.houd.het.leeg.en.de.rietbeemden.gezellig.be/30-Waardevolle-Natuur/20-Scheldehelden/Quick-Win-Zoemende-Rietbeemden.html>

Als er een bronvermelding bij het beeldmateriaal vermeld staat, liggen de rechten bij de opsteller van het bronmateriaal. Zo zijn in deze tekst kaarten van AGIV - Geoloket Vlaanderen overgenomen, een oude kaart en een plan van BUUR opgenomen ter illustratie.

De overige foto's mogen vrij gebruikt worden voor communicatie in verband met plattelandsontwikkeling in de regio van het Scheldelandschapspark.

Mocht er bijkomende informatie gewenst zijn, kan deze steeds gevraagd worden aan de aanvrager.

A. IdentificatieIdentificatie van de aanvrager

Gegevens contactpersoon:

Naam: **Jan Dehaes**Adres: **Beemdenstraat 28, 2930 Brasschaat**Tel: **+32 473 928 615**E-mail: **zoemende-rietbeemden@leeg-rietbeemden.be**Website: **www.leeg-rietbeemden.be**

Naam vereniging/organisatie (indien van toepassing):

Wijkcomité Leeg - Rietbeemden

Rekeningnummer waarop de toegekende subsidie kan gestort worden:

BE83 9730 7142 8915 - BIC: ARSPBE22

B. Projectbeschrijving1. Projectnaam

Zoemende rietbeemden

Figuur 1:
Honingbij Mikerf

Met alleen bij het eerste woord een hoofdletter of toch ook bij het tweede? Natuurlijk is er een verwijzing naar de naam van de wijk Het Leeg - Rietbeemden, maar nog veel belangrijker is dat de naam van de wijk eer aangedaan wordt. Dan hoeft het niet met een hoofdletter. Dan kan het gewoon over een beemd met riet gaan. Een beemd is een graslandperceel in een beekdal.

Wat moet er dan zoal zoemen?

In de eerste plaats de bijtjes. Bijen zijn een belangrijk element in de natuur voor het bevruchten van planten. Zij hebben het de laatste tijd moeilijk en worden vaak door ziektes geplaagd. We willen voor hen zorgen door zo veel mogelijk stuifmeel dragende planten te voorzien. In de wijk staan er bijenkasten, maar het zal vanzelfsprekend ook bijen van andere kasten en solitaire bijen ten goede komen.

Als de bijen er graag gaan zoemen, moet het er allicht ook voor de mensen goed om vertoeven zijn. Dat is natuurlijk even waardevol.

Zo willen we gaan voor een strook natuur die heel spontaan gevarieerd is en dus rijk aan biodiversiteit.

En we dachten aan een pad waar je niet door de brandnetels gestoken wordt, ook al draag je zomerse, open sandalen en de rest van je kleding boven je knieën.

VOOR (NU – JULI 2012)

NA (STREEFDOEL)

NA (STREEFDOEL)

NA (STREEFDOEL)

Figuur 2: Situatie nu en richtinggevende aanduiding van het streefdoel (foto's uit de wijk)

2. Lokalisatie van het project

Het project situeert zich in de gemeente Brasschaat en betreft een strook van 20 à 30 m langs de oever van de Laarsebeek, aan de zijde van Brasschaat, achter de wijk Leeg-Rietbeemden. Het gaat over een strook die loopt van aan het golfterrein in het noordoosten, tot aan het speeltuintje achter de straat Laagland, in het zuidwesten. Het betreft een oppervlakte van bijna 1 ha volgens de meting op de kaarten van AGIV – Geoloket Vlaanderen. Het is volgens deze kaarten gelegen in “mogelijk overstromingsgevoelig” gebied. Dit is belangrijk voor de waarde en de aanleiding van het project.

Omwille van haar taak om sociale woningen te voorzien, onderzocht de gemeente Brasschaat samen met de Vlaamse Maatschappij voor Sociale Woningen op welke manier de sociale woningen konden worden ingeplant in de wijk. Via een wedstrijdformule werd BUUR – **bureau voor urbanisatie**, studiebureau – geselecteerd om een concreet ontwerp op te maken (principeschets weergegeven op Figuur 11, pagina 7). Nadat de gemeente in kennis werd gesteld dat de wijk het Leeg als “signaalgebied” werd aangeduid en mede door de onderbouwde kritiek van het buurtcomité heeft de gemeente, samen met Riant, ARCADIS – een ander studiebureau – aangesteld om een hydraulische studie op te maken waaruit bleek dat het niet haalbaar is om op alle plaatsen waar BUUR dat voorzien had, te bouwen. Zo moet er onder andere ook een strook van minstens 20 m vrij blijven, langs de Laarsebeek. De gemeente Brasschaat heeft dat meteen als een kans aangegrepen om met het actieve wijkcomité hier een groene buffer trachten te realiseren in het kader van de oproep voor de Scheldehelden.

Het zeer laag gelegen karakter van deze strook en het natte karakter maken dat een groene bestemming zeer aangewezen is voor deze strook.

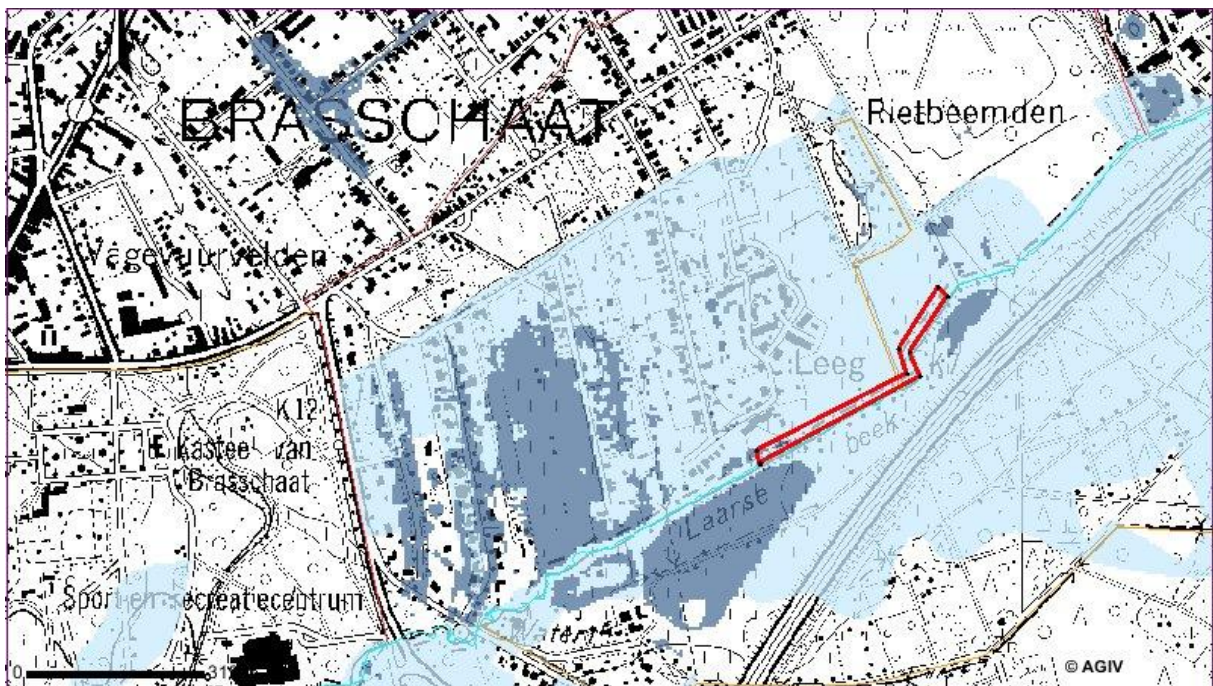
Belangrijkste werk voor dit project is de aanleg van een pad van aan het speelplein tot aan het golfterrein, om dit gebied te “ontsluiten”. Verder zou een knotwilgrij als boord een typisch streekeigen landschappelijk karakter moeten geven. Die zou moeten doorlopen tot het einde van het speeltuintje achter Laagland om landschappelijke een harmonische integratie te bekomen en wat nu al bestaat met een natuurlijk element aan het nieuwe te verbinden.

Figuur 3: Aanduiding projectgebied op een luchtfoto

Figuur 4:
Aanduiding van projectgebied op orthografische foto AGIV – Geoloket Vlaanderen.
De Laarsebeek is een beek van categorie 2 en in lichtblauw aangeduid.

Figuur 5:
Aanduiding van het projectgebied op de topografische kaart van AGIV – Geoloket Vlaanderen.
Het lichtblauw aangeduide gebied is mogelijk overstromingsgevoelig gebied.
Het donkerblauw aangeduide gebied is effectief overstromingsgevoelig gebied.

3. Inhoudelijke omschrijving van het project (+ stappenplan) (max 1 A4)

Bedoeling van het project is een strook aan te leggen langs de Laarsebeek met een grote biodiversiteit. Er gaat in het bijzonder aandacht naar stuifmeel dragende planten, een boord met knotwilgen, plukbomen voor voorbijgangers, bloemenweiden. Dit betekent aandacht voor een authentiek, streekgebonden karakter waarbij ook de aanwezigheid van exoten zal gemeden worden.

Zodra de projectaanvraag ingediend is, wil het wijkcomité een bekendmaking organiseren. De omwonenden moeten hiervan weten om hier ook zoveel mogelijk aan mee te kunnen werken. Meteen zal het uitgewerkte concept afgetoetst worden met de buurt en zo nodig bijgestuurd. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat dit een Scheldehelden project is en wie de partners zijn.

Zodra duidelijk is dat het project kan doorgaan, zal een gedetailleerd plan opgesteld worden, in overleg met Velt, de natuurgidsen, het Regionaal Landschap Voorkempen (RLVK), de gemeente, de provincie en de buurt. Het zal ter goedkeuring en vergunning naar de gemeente (als eigenaar) en provincie (bevoegd voor het onderhoud van de beek) gaan.

De belangrijkste elementen voor het ontwerp van aanleg zijn:

- Een slingerend wandelpad tussen Laagland en het golfterrein
- Bankjes, picknick tafel
- Uitkijkheuvel met zicht op golf, crossparcours en wandelpad
- Zones voor inheemse bomen (boord-, oever- en plukbomen)
- Zones voor inheemse struiken en bloemenweiden
- Brugje over afwateringgracht op de Laarsebeek.
- Aanduiding afbakening, boord (bomenrij, verhoging, ...)

Belangrijkste onderdeel waar subsidie voor aangevraagd wordt, is de aanleg van het pad. Dit zal moeten gebeuren door een aannemer (te selecteren via offertes).

Voor het aanplanten van de bomen en de planten zal steun gezocht worden bij het RLVK en de gemeente. Voor het vervaardigen en plaatsen van het meubilair zal samenwerking gezocht worden met de technische school (KTA) en de gemeente. Er zal ook naar sponsoring gezocht worden in de buurt, vooral voor het materiaal.

Omwonenden zullen een hand toesteken bij het plaatsen van het meubilair en de aanplantingen.

Als alle partijen het project helemaal zien zitten, kunnen met Velt, de natuurgidsen en de omwonenden alle planten en bomen die niet langer gewenst zijn, gekapt worden. Met het kaphout kunnen houtwallen opgezet worden ten voordele van de biodiversiteit (kleine zoogdieren, insecten, ...)

Terwijl gewacht wordt op de nodige vergunningen, zal er **te subsidiëren communicatie zijn over de concrete invulling van het project**. Men kan beginnen aan het onderhoudsplan, taaklijsten voor de vrijwilligers opstellen en sponsoring zoeken bij de vennootschappen die in de wijk gevestigd zijn.

In de vroege lente zullen de bomen moeten aangeplant worden. In de late lente leggen de omwonenden de bloemenweide aan en voorzien zij de struiken. Het pad komt er na de vergunning, alsook de brug. Nog voor het einde van het schooljaar kan het meubilair geplaatst worden.

Deze fase van het project moet afgesloten worden met een feestelijke opening met alle partners en Scheldehelden, VLM, RLVK, KTA, de gemeente, de provincie, opnieuw na communicatie. Als belangrijkste publiek evenement mee te subsidiëren.

Begindatum projectfase	Einddatum projectfase	Korte omschrijving
09 / 2012	11 / 2012	Bekendmaking project, participatie activeren
11 / 2012	11 / 2012	Plan van aanleg opstellen (te vergunnen)
12 / 2012	01 / 2013	Financiering finaliseren, kappen, planning, communicatie
02 / 2013	03 / 2013	Aanplanten bomen, beplanting, bloemenweide
04 / 2013	04 / 2013	Aanleg van pad (aannemer).
05 / 2013	06 / 2013	Plaatsen brug, meubilair
09 / 2013	09 / 2013	Feestelijke opening

Vergunningen: stedenbouwkundige vergunning pad + bruggetje, kapvergunning

4. Doelstellingen, doelgroep en verwachte effecten/resultaten

Doelstelling	Te verwachten resultaat	Doelgroep
Meer bloemen, struiken en bomen met bloesems	Natuurlijke bronnen van stuifmeel en in het algemeen voeding voor bijen.	De lokale bijenpopulatie
Groene, publieke open ruimte in dicht bevolkt gebied, toegankelijk via het aan te leggen pad	Verhoogd welzijn buurtbewoners door aangename groene omgeving Kansen om te bewegen Kansen om tot rust te komen Kansen om mensen te ontmoeten Kansen tot natuurbeleving	Dagelijks niveau - Buurtbewoners Gelegenheidsniveau - Ruimere omwonenden (Brasschaat, Schoten, ...) - Toeristen Laarsebeekvlei
Fruitbomen	Omwonenden kunnen genieten van vers geplukt fruit. In de onmiddellijke buurt van de dichte bewoning blijven zij in contact met fruit in zijn natuurlijke vorm of zij leren het zo kennen.	Omwonenden
Behoud, herstel en opwaardering van authentieke elementen ⁽¹⁾	Er komen overwegend bomen en planten die geschikt zijn voor het natte terrein, zoals knotwilg, riet, ... De Laarsebeek wordt meer zichtbaar gemaakt en beschermd. Oeverbeplanting en natuurlijke vegetatie krijgt meer kans.	Oudere buurtbewoners en landbouwers worden geraadpleegd en betrokken voor hun kennis over de landschapselementen. Leden van natuurverenigingen zoals VELT voor een bijdrage aan landschap en ecologie
Educatief project betreffende waterberging, natuurlijke plantengroei in natte beemd en biodiversiteit.	Educatief aanbod in de nabijheid van de scholen Verhoogde betrokkenheid van de schoolgemeenschap op deze sociale ontwikkelingswijk	Kinderen en jongeren in schoolverband Jongerenorganisaties, o.a. de lokale speelpleinwerking "de Driehoekjes"
Behoud van pillbox trails ⁽²⁾	Uitkijkheuvel, aansluiting van het pad op het bmx parcours	De jongeren van het parcours
Medewerking van de lokale afdeling houtbewerking van het KTA	Technische vaardigheden, fierheid, waardering, grotere sociale draagkracht	Leerlingen van het KTA Brasschaat
Buurmannen kappen de te rooien bomen	Verbondenheid, actie, beweging als uitlaatklep Het verwijderen van de te kappen bomen blijft financieel draagbaar.	Mannen uit de buurt
Werkgroep voor het onderhoud en het stimuleren van natuurlijke biodiversiteit	De exoten en zonevreemde planten en bomen worden opgespoord en aangepakt. De leden voelen zich verbonden met en betrokken op de natuur in hun buurt en worden gestimuleerd om bewust en actief die natuur te beleven	Natuurbewuste en natuurminnende buurtbewoners

⁽¹⁾ Waar Brasschaat overwegend een parkgemeente is, wil dit project nastreven om in een zeldzaam geworden, achtergebleven, landelijk, semi-agrarisch deel van de gemeente de naam van de wijk "Het Leeg - Rietbeemden" eer aan te doen. In deze wijk is er nog enige landbouw op een eerder authentieke manier, met Brabantse trekpaarden en koeien die in een weiland mogen grazen. De weiden zijn nog afgeboord met knotwilgen en spontaan groeiend riet geeft deze boord een natuurlijke effectiviteit. Waar woonuitbreiding hier veel van bedreigt, wil dit project hiervan overnemen wat haalbaar is om iets te bewaren van het authentieke landelijke karakter van deze streek. Daarbij lukt

het hopelijk om de betrokken ouderen te betrekken om hun kennis en ervaring in te zetten bij de realisatie.

Naast de kennis en vaardigheden van deze ouderen voor het aanleggen van het terrein, is het ook waardevol om aan de waarden en gewoonten van weleer aandacht te schenken.

Als een permanent luik aan het project, wil het wijkcomité kansen creëren voor oudere buurtbewoners om te komen vertellen aan de leerlingen van de wijk scholen of de deelnemers aan de speelpleinwerking. Uit de verhalen moeten educatieve panelen groeien, langsheen het wandelpad.

Wat deed men vroeger zoals met elementen uit de natuur?

Takken van knotwilgen werden gebruikt voor de oven, erwtrijen, om te vlechten, als biezen voor manden, ...

Het sap van vlierbessen resulteerde in uiteenlopende dranken, ...

De beek was bron van spel zoals pootje baden, kikkervisjes en stekelbaarsjes vangen, bloemenkransen van veldbloemen maken, ...

We denken eraan om sociale organisaties te betrekken zoals Ludentia, een centrum voor vrijetijdsbesteding van mensen met een lichte mentale handicap. Zij verhuren volksspelen waarbij de gasten zelf meekomen om te begeleiden.

Met dit luik over het leven van vroeger creëert het pad extra kansen tot natuurbeleving voor jong en oud en om te genieten en te spelen.

Een belangrijk meerwaarde hiervan is om respect voor de eigen omgeving te bekomen.

Er wordt aangegeven hoe je op een respectvolle en ecologisch verantwoorde manier kan “spelen”, je amuseren en genieten in de natuur.

We willen met deze activiteit ook een folder over het “wandelleerpad” tot stand brengen, door samenwerking tussen de buurtbewoners, natuurgidsen VMPA, Natuurpunt, ...

⁽²⁾ Lokale jongeren hebben, in samenwerking met de jeugddienst, een crossparcours gemaakt met bulten. Van op een hoogte nemen zij snelheid en springen over de bulten. Het aanleggen en onderhouden van de bulten is een belangrijk deel van hun activiteit.

Het einde van het pad zou kunnen uitgeven op de hoogte vanwaar de fietsers vertrekken.

Het natuureducatieve deel en het recreatieve worden zo op een natuurlijke wijze verbonden: er wordt een aangename uitkijkpost voor wandelaars aangelegd, de natuurlijke regenwatervoorzieningsinstallatie gebouwd door de jongeren wordt met buurtbewoners nog degelijker gemaakt en er wordt gezamenlijk een “shelter” gebouwd waar vuilnis en groenafval kan worden verzameld, gereedschap wordt bewaard en eventueel een eerstehulpkist kan aanwezig zijn.

Er komt een waardevolle infrastructuur nabij het einde van het wandelpad.

Dynamische jongeren uit de omgeving krijgen de kans om zich op hun manier, maar in respect voor de natuur en de wijk uit te leven. Oudere mensen uit de buurt kunnen op hun manier ook getuige zijn van de manier waarop jongeren zonder overlast te bezorgen plezier kunnen hebben in de buurt.

Figuur 6: Pillboxtrails – Startpunt voor een bultenrit
Het pad kan aansluiten op deze heuvel als uitkijkpunt

Figuur 7: Pillboxtrails
Een geoefende uitvoerder springt over deze bulten.

5. Selectiecriteria

Schenk bij de bespreking van het duurzame karakter van uw project voldoende aandacht aan de sociale, ecologische en economische aspecten van duurzaamheid.

Algemene Inhoudelijke selectiecriteria.

Het projectvoorstel moet aan elk van onderstaande criteria voldoen:

- ☐ Duurzaam karakter: Wat is de waarde van het initiatief voor de mens, het milieu en de economie?

Het initiatief is gegroeid vanuit de buurt: een dichtbevolkte wijk met bewoners uit uiteenlopende sociale klassen, waar een gebrek aan open ruimte één van de vele factoren is die voor stress, frustratie en overlast zorgen. De spaarzame open ruimte en het groen dat er momenteel is, biedt niet voldoende publieke ruimte en is niet uitnodigend genoeg voor mensen uit verschillende achtergronden die in de wijk wonen. Ofwel worden stukken groen verwaarloosd en raken ze daardoor ook sneller vervuild, ofwel zijn ze zo aangelegd dat ze te weinig “veilig en uitnodigend” zijn: bijvoorbeeld te dicht begroeide donkere wandelpaadjes, met weinig sociale controle, waar snel zwerfvuil achterblijft zoals lege bierblikjes en flesjes, sigarettenpeuken, snoepverpakking,... Ons initiatief zal ervoor zorgen dat de open ruimte zodanig ingevuld wordt dat deze uitnodigt om er respectvol te vertoeven en de omgeving te onderhouden. Het oorspronkelijke open landschap van weleer: beemden, grasland, beken, lage open begroeiing wordt in eer hersteld en biedt letterlijk en figuurlijk meer perspectief. De openheid ervan zal meer aanleiding geven tot er vertoeven voor meerdere doelgroepen en generaties wat tegelijkertijd de sociale controle en “ownership” bevordert. Bestaande verenigingen en initiatieven die met educatie en sociale economie bezig zijn en de kennis daarover bezitten, kunnen worden betrokken en kunnen hun vaardigheden en mensen mee inzetten.

Het project wil aan de hand van een knotwilgenboord zoeken naar nieuwe bestemmingen voor oude waarden. De twijgen van de knotwilg zijn altijd gegeerd geweest voor nevenactiviteiten zoals manden vlechten. In de recente bewegingen om snelgroeïend groen te gebruiken voor energievoorziening door er pellets van te maken, kan mogelijk een nieuwe bestemming voor het natuurlijk bijproduct van deze traditionele afbakening gevonden worden.

- ☐ Participatief karakter: Burgers en verenigingen hebben een actieve rol zowel bij het opzetten als bij de uitvoering van het project.

Zoals duidelijk blijkt uit de beschrijving van het project worden de verschillende stappen gezet in samenspraak met een zo groot mogelijke groep mensen uit de buurt. Al meer dan een jaar voor er sprake was van dit Scheldeheldenproject, groeide er vanuit de buurtbewoners van Het Leeg – De Rietbeemden een “beweging” die zich verzette tegen een te grote uitbreiding van de bebouwde oppervlakte in de buurt. Deze beweging heeft zich uiteindelijk geformaliseerd in een buurtcomité dat optreedt als woordvoerder van de wijk en de buurt. Elke buurtbewoner wordt geregeld geïnformeerd en uitgenodigd voor bijeenkomsten en er is een interactieve website (<http://www.leeg-rietbeemden.be>) waarop iedereen informatie kan lezen, verslagen kan raadplegen en commentaar kan leveren.

Ook bij het ingaan op de projectoproep van Scheldehelden zijn al deze kanalen gebruikt en hebben buurtbewoners inspraak gekregen. Iedereen kan naar de bijeenkomsten van het comité komen en betrokken zijn bij het uittekenen en realiseren van dit project. Ook in het verdere verloop van het project zullen buurtbewoners, maar ook andere stakeholders uit de gemeente betrokken worden. (sociale werkplaatsen, groendienst, scholen, ...)

Voor de concrete realisatie van het project wordt voorzien dat de burens actief mee de handen uit de mouwen steken. We gaan een soort vereniging of een soort werkgroep opzetten die de zorg voor de biodiversiteit op zich zal nemen.

Figuur 8: Informatiemoment “Scheldehelden”
24 maart 2012

We willen perken met veldbloemen onderhouden en exoten uit het gebied mijden.

Voor de aanleg van bruggen en publiek meubilair willen we nagaan of de lokale technische school mee kan werken waar toch vooral leerlingen uit de ruimere streek les volgen.

Voor een grote opruim- en kapoperatie van onder meer de soms erg groot geworden exoten zoals de Amerikaanse Vogelkers, rekenen we op mannen uit de buurt die nadien hun open haard kunnen brandend houden met de gekapte houtblokken.

□ Niet te gebruiken voor louter commerciële en/of private doeleinden van de projectindieners.

Bovenstaande spreekt voor zich. Er zijn in de verste verte geen strikt commerciële doelstellingen aan dit project. Het project richt zich in tegendeel uitdrukkelijk en eigenlijk zelfs uitsluitend op het creëren van publieke open ruimte. De gevarieerde natuur die beoogd wordt, moet aantrekkelijk en zijn voor en energie geven aan zowel dieren – in het bijzonder bijen – als mensen.

□ Kleinschalig en realiseerbaar op korte termijn.

Ons project betreft een duidelijk omlijnd streefdoel en een gemakkelijker hanteerbaar gebied. Dit is reeds aangegeven in de sectie “2. Lokalisatie van het project”. De betrokken partijen zijn er al: buurtbewoners, onder andere georganiseerd in een wijkcomité (website: <http://www.leeg-rietbeemden.be>), de jongeren van de speelpleinwerking (website: <http://www.dedriehoekjes.be>) en het BMX-crossparcours (website: <http://pillboxtrails.blogspot.com>), scholen, sociale tewerkstellingsplaatsen, gemeentelijke diensten... Al deze partijen moeten d.m.v. informatieve en interactieve bijeenkomsten meer betrokken worden bij de uitvoer en realisatie van het project. Mits duidelijke keuzes en taakverdeling zal er samen gezocht worden naar manieren om de te realiseren acties efficiënt en op een aangename manier uit te voeren.

Recent is er in de wijk bijvoorbeeld een “schuilhut” ingehuldigd, een initiatief van de buurt en de gemeente, vervaardigd door leerlingen uit de technische school, wat aantoont dat onze buurt en het gemeentebestuur zeker openstaan voor dit soort initiatieven.

Op zich is het project open omdat het een blijvend natuurlijke publieke open ruimte beoogt, maar de activiteiten waar het in deze subsidieaanvraag om gaat, zijn *heel duidelijk afgelijnd: een pad voor de toegankelijkheid en enkele aanplantingen*. Een duidelijke quick win.

De ontsluiting van het gebied is de belangrijkste hefboom om de open langere termijn doelstellingen van het project uit zichzelf te laten gerealiseerd worden. Door ruimte aan te bieden die met beperkt onderhoud aantrekkelijk blijft, kunnen mensen hier hun ding komen doen. Een bescheiden wijkwerking kan dat levend houden met een beperkte reeks events en door er zorg voor te dragen dat er een paar uiteenlopende werkgroepen actief blijven.

Figuur 9: Het projectgebied juli 2012: weinig toegankelijk of uitnodigend

Het verplaatsen van de prikkeldraad en het aanleggen van een pad is een quick win

□ Projecten dienen identiteit van het betrokken gebied te versterken en moeten gericht zijn op plattelandsontwikkeling.

Zoals reeds enkele keren vermeld willen we graag zoveel mogelijk elementen van het oorspronkelijke landschap van de wijk “Het Leeg - Rietbeemden” in eer herstellen en opwaarderen. De omgeving is een laag (Het Leeg) gelegen land in de vallei van de Laarsebeek. De oevers van de Laarsebeek moeten zoveel mogelijk behoed worden voor ophoging en verharding om wateroverlast voor omwonenden te voorkomen. Maar tevens kan door het juiste beheer en het kiezen van de juiste begroeiing en invulling van het landschap dit gebied ook opgewaardeerd worden als natuurlijk waterbergingsgebied. De aanplanting en verstandige keuze voor planten en bomen die in het oorspronkelijke landschap thuishoren geven een meerwaarde aan een “vergeten” gebied in een dichtbevolkte zone van de gemeente.

Het gebied licht vlak naast de E 19 en de spoorlijn van de hogesnelheidstrein. Naast de geluidsberm voor de trein worden fiets- en wandelpaden aangelegd die door een goede inplanning in verbinding kunnen staan met het projectgebied. Een brug over de Laarsebeek die zelfs spontaan toegang zou geven op deze fiets- en wandelpaden, ter hoogte van het projectgebied, is reeds aanwezig. Het kan belangrijk en zeer waardevol zijn in deze buurt dat een op korte termijn gerealiseerde, uitnodigende, open publieke ruimte de intrinsieke waarde van dit gebied verduidelijkt en versterkt, met het oog op de geplande woonuitbreiding.

Soms doen de voorlopige plannen vermoeden dat de wijk op vlak van ruimtelijke ordening een “vergeten” gebied” is en een te hoge bebouwingsdichtheid wordt voorzien die té weinig rekening houdt met de randvoorwaarden (watergevoeligheid) van het gebied.

Als omwonenden hopen we er op dat het uitzonderlijk lage en natte karakter van dit gebied ook zal bijdragen tot het behoud van het authentieke landelijke karakter. Het daarop berust streven van het wijkcomité is gelukkig mee een deeltje van de aanleiding geweest om de bouwplannen te herbekijken en aan te passen.

Figuur 10: Knotwilgboord langs Het Leeg
Zolang het gebied gevrijwaard blijft voor de massale woonuitbreiding, heeft het nog plattelandsallures met authentieke elementen.
Het project beoogt hier iets van te bewaren.

Figuur 11: Woonuitbreiding volgens plan van BUUR
Versie van 10 december 2010
Deze studie heeft onvoldoende rekening gehouden met de watergevoeligheid van het gebied.
Een nieuw plan is in voorbereiding.

Bron: BUUR, studiebureau gevestigd te Leuven

□ Initiatieven zijn gericht op de verbetering van het landschap met haar natuur- en culturele waarden, landbouwkundige kenmerken en erfgoedwaarden en op de verbetering van de recreatieve structuur en op regionale streekontwikkeling.

Wat de landbouwkundige kenmerken en de erfgoedwaarde betreft, kent iedereen in onze wijk - en zelfs in de gemeente - boer Sander. Hij heeft in de weilanden rond Het Leeg 5 tot 6 Brabantse trekpaarden lopen. Hij kweekt deze en rijdt bij gelegenheden nog rond met de huifkar o.a. in de kinderboerderij Mikerf. Ook ploegt hij soms een stukje land om op de oude wijze. Hij maait ook elke dag hooi en onkruid met zijn zeis. Deze methode zouden we ook kunnen toepassen bij het onderhouden van stukken grasland in het projectgebied.

Betreffende de recreatieve structuur en de streekontwikkeling kwam reeds aan bod dat er bewegwijzerde wandel- en fietsroutes lopen door en omheen onze wijk en doorheen het projectgebied. Deze routes kunnen extra troeven krijgen als er een stukje leerpad tussen zit.

De golfbaan van Brasschaat loopt ook vlak naast de wandelwegen en het projectgebied. In samenspraak met de eigenaars kan er een doorgang langs hun terrein voorzien worden.

Figuur 12: Brabantse trekpaarden van boer Sander

Specifieke selectiecriteriaEen projectvoorstel moet aan minstens één van de specifieke selectiecriteria voldoen:☐ Scheldegebonden karakter:

Het projectgebied ligt langs de Laarsebeek die via het Schijn in de Schelde uitmondt. Het gebied ligt in mogelijk overstromingsgebied. In een historisch perspectief kwam de Laarsebeek – toen nog de Olme – rechtstreeks in de Schelde uit en kende ebbe en vloed. Het vruchtbare slib dat de rivier hier heeft afgezet, zorgde voor een uitdrukkelijk vruchtbaarder karakter van de hoofdzakelijk armere zandgronden die zich in deze streek bevinden. We vinden de geschiedenis van rijke hoeves terug. Stroomopwaarts o.a. de Mikhoeve en in het peerdsbos De Brendonckhoeve. Op het deel van Schoten vinden we het oudste stuk bos uit de streek terug namelijk de prachtige oude eiken van De List en enkele oude bomen in de Engelse tuin van Vordenstein getuigen tevens van de vruchtbare bodem.

Figuur 13: Kaart uit (ongeveer) het jaar 1000
Bron: "Brasschaat van heidegrond tot parkgemeente"

☐ Gemeentegrensoverschrijdend of toepasbaar in meerdere gemeenten:

De Laarsebeek is de grens tussen Brasschaat en Schoten. De landbouwbrug over de beek, ter hoogte van het projectgebied, maakt dat deze publieke ruimte zowel vanuit Brasschaat als vanuit Schoten toegankelijk zal zijn. Het concept kan – als zijn aantrekkingskracht duidelijk geworden is – eenvoudig overgenomen of uitgebreid worden langs de andere oever van de beek en zo uitdrukkelijk gemeentegrensoverschrijdend worden.

☐ Aandacht voor cultuurhistorische aspecten:

Naast de Brabantse trekpaarden die reeds eerder aan bod kwamen en de historische verbinding met de Schelde die aan bod kwam bij het "Scheldegebonden karakter", sluit de betrachting om het gebied af te boorden met knotwilgen uitdrukkelijk aan bij een streekgebonden traditie. Het traditionele ambachtelijk vervaardigen van manden en meubels met het kaphout van de knotwilgen, laat zich hier ook opmerken.

☐ Verhoging van de omgevingskwaliteit via sensibiliserende en informatieve acties:

Om het projectgebied op termijn aangenaam te houden, is het uitdrukkelijk de bedoeling om sensibiliserende activiteiten op te zetten, zoals duiding op bordjes en de verspreiding van folders die het wandelpad aankondigen, de gevoeligheid i.v.m. waterberging vergroten in dit mogelijk overstroombaar gebied en aandacht doen schenken aan de specificiteit van de biodiversiteit in de plantengroei en dierenwereld in dit lage beemd.

☐ Bevorderend voor stilte en rust:

Dit is voorzeker de GROOTSTE TROEF van dit project. Een wandelpad langsheen een rustig kabbelende beek nodigt uit om tot rust te komen. Er komen bankjes om helemaal stil te vallen of een picknick te gebruiken.

Figuur 14: Laarsebeek bij de speeltuin achter Laagland

□ Bevorderend voor gezondheid:

We vermoeden dat dit pad veel joggers en wandelaars zal aantrekken. Dat is goed voor de gezondheid door het stimuleren van beweging. Ook kinderen zullen meer rond en in de beek kunnen komen spelen, dicht bij huis.

In deze dichtbevolkte wijk zal de open natuur ook een tegengewicht tegen de spanningen en frustraties zijn die het geestelijk aspect van onze gezondheid ten goede zal komen.

6. Samenwerking en taakverdeling van eventuele partner(s)• **Reeds gecontacteerde partners**Partner 1:

Naam: **Gemeente Brasschaat**
Adres: **Bredabaan 182**
Postcode en gemeente: **2930 Brasschaat**
Tel: **03/650.02.00** Fax: **03/652.08.72**
E: **martine.kenis@brasschaat.be;jan.moereels@brasschaat.be;katrien.vanhout@brasschaat.be**
Naam verantwoordelijke: **Martine Kenis, Jan Moereels, Katrien Van Hout**
Rol van de partner binnen het project: **Eigenaar van het gebied en mede-initiatiefnemer**

Partner 2:

Naam: **Provincie Antwerpen, Dienst Waterbeleid**
Adres: **Koningin Elisabethlei 22**
Postcode en gemeente: **2018 Antwerpen**
Tel: **03/240.64.61** Fax: **03/240.64.78**
E-mail: **kathleen.vandorslaer@admin.provant.be; sandra.vandewiele@admin.provant.be**
Naam verantwoordelijke: **Kathleen Van Dorslaer**
Rol van de partner binnen het project: **Beheerder Laarsebeek**

Partner 3:

Naam: **Natuurgidsen VMPA**
Adres: **Laagland 34**
Postcode en gemeente: **2930 Brasschaat**
Tel: **03/653.38.62** Fax:
E-mail: **simonne.michielsen@telenet.be**
Naam verantwoordelijke: **Simone Michielsen**
Rol van de partner binnen het project: **Inventarisatie begroeiing**

Partner 4:

Naam: **VELT Brasschaat**
Adres: **De Gagel 6**
Postcode en gemeente: **2930 Brasschaat**
Tel: **03/651.34.98** GSM: **+32.475.43.70.01**
E-mail:
Naam verantwoordelijke: **Paul Eelen**
Rol van de partner binnen het project: **Inventarisatie begroeiing, advies landschapsontwerp**

Partner 5:

Naam: **Regionaal Landschap de voorkempen vzw**
Adres: **Kasteeldreef 55**
Postcode en gemeente: **2980 Zoersel**
Tel: **03 312 87 11** Fax:
E-mail: **ines.vanlimbergen@rldv.provant.be**
Naam verantwoordelijke: **Ines Van Limbergen**
Rol van de partner binnen het project: **Landschapsontwerp, plantgoed, aanplanting**

- **Toekomstig te contacteren partners/expertises/eigenaars**

Voor het project zou het een meerwaarde zijn mochten willen meewerken:

Partners/expertises/eigenaars	Rol:(Inhoudelijke en/of financiële partners)
1. KTA Brasschaat	Vorbereiden en plaatsen constructies in hout
2. Lokale vennootschappen	Sponsoring, bijvoorbeeld een bankje met hun naam op
3.	

C. Projectfinanciering

Financieringsplan - Lijst van uitgaven (met beknopte omschrijving) + kostenraming

	Begroting	Gevraagde financiering Scheldehelden	Financiering
1 Aanleg wandelpad – 385 m aan € 23/m	€ 8 855	€ 8 500	€ 355 Wijkcomité
2 Aankoop hout voor meubilair	€ 1 500		Gemeente
3 Aankoop planten & zaden 100 bomen € 20/stuk	€ 2 000		Regionaal landschap
4 Educatieve panelen, folders, streekbladen	€ 2 500	€ 1 500	€ 1 000 Wijkcomité
Totaal	€ 14 855	€ 10 000 67,3%	€ 4 855 > 25 %

Het wijkcomité kan deze uitgaven niet alleen bekostigen.

Dit project wordt haalbaar als “Scheldehelden” de kosten voor de aanleg van het pad en een deel van de communicatie op zich neemt.

De gemeente kan als eigenaar van de grond bijdragen bij het meubilair.

Het Regionaal Landschap Voorkempen (RLVK) kan tegemoet komen in de kosten voor de aankoop van planten en zaden.

Tenslotte willen we alle vennootschappen die zich in de wijk bevinden, aanschrijven om – bijvoorbeeld – een zitbank of tafel te sponsoren. Op die wijze maken we ook bij de mensen die achter deze vennootschappen zitten, het project beter bekend en geraken zij er meer bij betrokken.

Dit project betreft de ontsluiting van een hectare, in een langgerekte strook van 385 m wilde oever en de intentie om de knotwilgboord door te laten lopen in de 115 m van het speelpleintje waarop het projectgebied uitkomt. Dat is een omvangrijk gebied om op de korte tijd die tussen het lanceren van het scheldeheldenproject en de uiterste indiendatum te komen tot een voldoende afgelijnd en toch inhoudelijk rijk project met brede draagkracht én er ook nog een sluitende financieren voor uit te werken.

De krijtlijnen zijn echter heel duidelijk. Als de belangrijkste partners die hier vermeld worden (gemeente Brasschaat, VLM, RLVK en het wijkcomité) zich hier enthousiast en eensgezind aan zetten, wordt dit een spraakmakend succes dat met een eenmalige, beperkte, eenvoudige en transparante investering een hefboom creëert voor een duurzame realisatie die nog generaties lang kan bijdragen aan een verrijkte natuur, rust, gezondheid en welvaart.

D. Bijlagen

Bijlage 1: lijst met figuren	
Figuur 1: Honingbij Mikerf.....	4
Figuur 2: Situatie nu en richtinggevende aanduiding van het streefdoel (foto's uit de wijk).....	4
Figuur 3: Aanduiding projectgebied op een luchtfoto.....	5
Figuur 4: Aanduiding van projectgebied op orthografische foto AGIV – Geoloket Vlaanderen.....	6
Figuur 5: Aanduiding van het projectgebied op de topografische kaart van AGIV – Geoloket Vlaanderen.	6
Figuur 6: Pillboxtrails – Startpunt voor een bultenrit	7
Figuur 7: Pillboxtrails Een geefende uitvoerder springt over deze bulten.	7
Figuur 8: Informatiemoment "Scheldehelden"	7
Figuur 9: Het projectgebied juli 2012: weinig toegankelijk of uitnodigend.....	7
Figuur 10: Knotwilgboord langs Het Leeg.....	7
Figuur 11: Woonuitbreiding volgens plan van BUUR.....	7
Figuur 12: Brabantse trekpaarden van boer Sander.....	7
Figuur 13: Kaart uit (ongeveer) het jaar 1000	7
Figuur 14: Laarsebeek bij de speeltuin achter Laagland	7

Hierbij bevestig ik (naam) Jan Dehaes

.....
 akkoord te gaan met de voorwaarden die zijn opgenomen in de handleiding en met de selectiecriteria die voor deze subsidie werden opgesteld.

Datum: 31 juli 2012 Handtekening aanvrager

